بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/270

- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު:
* ދާއިމީ އެޑްރެސް:-
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް:-

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: މުޙައްމަދު ރަޝާދު
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A297833
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ފުރިޝިނާ / ގދ. މަޑަވެލި
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. އާޒިނީ / ކ.މާލެ

- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 20 ރަމަޟާން 1438 / 15 ޖޫން 2017
* ނިމުނު ތާރީޚް: 22 ޛުލްޤަޢިދާ 1438 / 16 ޖުލައި 2017

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރު
- ނިންމެވި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ހުކުމުގެ ތާރީޚް: 06.06.2017   *ނިމުނު ތާރީޚް: 06.06.2017

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ދީދީ   ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްރައޫފު އިބްރާހީމް   ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **<u>ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:</u>**

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުން ބަލައިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތަކީ ގެ: މަޑޭލިޔާ / ގުރައިދޫ، މުޙައްމަދު ރަޝާދުއެވެ.

- **<u>ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:</u>**

1) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ ގެ: މަޑޭލިޔާ / ގުރައިދޫ، މުޙައްމަދު ރަޝާދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން / ގެންގުޅުން / ޓްރެފިކްކުރުމުގެ މައްސަލާގައި، ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެކަމަށްބަލައި 06 ދުވަސް 2017 ގެ 15:05 ން ފެށިގެން 16 ދުވަސް 2017 ގެ 15:04 ގެ ނިޔަލަށް މިނާ ގޭގައި ބަންދުކުރުމަށްފަހު ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެކެވެ.

2) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރު، އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ ޚިލާފުވެގެންކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 2 (ދެއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް، އެ ނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަވާފައިވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއި، "ކޯޓުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސިޔާރާތަކުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުން ބަންދާގެ ތެރެއިން ނިސްބަތުވުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް ޢާއްމުކޮށް ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

3) މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރުޢީ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކެވި ވާހަކަތަކާއި މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން ގދ. މަޑަވެލި / ފުރިވަސަ، މުޙައްމަދު ރަޝާދު 06 ޖޫން 2017 ގެ 15:05 ން ފެށިގެން 16 ޖޫން 2017 ގެ 15:04 ގެ ނިޔަލަށް ގަޑީ ބަންދުކޮށްގެން ބަހައްޓަން އަމުރުކޮށްފައިވާއިރު، އެ ގޮތަށް އަމުރުކުރުމުގައި ސަބަބުކަމަށް އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވަނީ ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައިފާނެކަމަށް ބެލެވޭތީ ކަމާއި، ބަންދުވުން އަމުރުގައި އިތުރު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ދުއްރާ ޤާނޫނުގެ ތަޙުޤީޤުތަކަށް އިއުތިރާފުވުމާއި ތަޙުޤީޤު ފުރަސަތުވެއިފާނެކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ،

އިސްވެ ބަޔާންވެ އަމުރުގައި ހަވާލާދީފައިވާ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/160289 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އަދި ބަޔާނެއް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު ރަޝާދު އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ބޭނުންވާ ސަބަބަކީ މި މައްސަލައަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައަކަށްވުމާއި މިހާ ދުވަހަށް ތަޙުޤީޤު ނިމިފައިނުވާތީ ގޮތުގައި ބަލާފައި

ބަދަލުކޮށްފިނަމަ ހެކިބަސް ދޭނެ ފަރާތްތަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެކަމަށް ފެންނާތީއާއި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ކަމަށް އެ ޝަރީޢަތުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ އުނގެނުންތަކުގެ.

(ށ) **ދެވަނަ ކަމަކީ،** ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ފަސޭހައާއެކު ބަލަންޖެހޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުމާއި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5 ސަބަބުތަކުގެ އޮތްތޯކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުމާއި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ބަލާއިރު، އެމީހަކާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ހާލު ފާހަގަކުރެވޭނެ ނުވަތަ ހެކިބަސްދޭން ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވެދާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލެވިއްޖެނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭނެ، އެމީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މިހާރު ބަންދުކުރުމުގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ކާފީ ހެކިތަކެއް ލިބިފައިވާކަމާއި، ހެކިތަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެކަމުގެ ކަށަވަރުކޮށްދިނުމާއި، އެކަން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ހުރި ހާލަތާއި މިންވަރު އުނދަގޫކަމާއި، އެކަމުގައި ހިފޭން މީހުންގެ ބަދަލުކަން ކަށަވަރުކަމާއި، ކުށުގެ ބާރު ދިމާކަމާއި، ބޮޑުކަމާއި، އުނދަގޫ ކަމާއި، ފަނޑިޔާރުގެ ވިސްނުމާއި، ކަންކަމުގެ ހާލަތާއި، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ ހިމެނުމާއި، ނަތީޖާތަކުގެ ބާރު އޮތީ ވަރަށްކަމަށް ފަނޑިޔާރު ވަޒަންކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

(ނ) ތިންވަނަ ކަމަކީ، މުޙައްމަދު ރަޝާދު ހަށްދަރުކުރުވީ 2017 މެއި 23 ވަނަ ދުވަހުގެ 11:19 ހާއިރު މިނާއާއި އިތުރު ބަޔަކު ބިދޭސީން ދިރިއުޅުމަށް ކުއްޔަށް ހިފާފައި ހުންނަ ހ. ސްކައިލާރކް ގޭގައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށް އުޅެނިކޮށް ވިޔަފާރިކުރާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، ފުލުހުން ހ. ސްކައިލާރކް ގެއަށް ވަންނައިރު އެގޭގެ ސިޓިންގރޫމްގައި ހުރި ސޯފާގެ ކައިރީގައި މިނާއާއި އިތުރު ދެމީހުން ތިއްބާ ފުލުހުންނަށް ފެނިފައިވާއިރު، މި މީހުން ތިބި ސޯފާމަތީން މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެއްހުރި 38 ސެލޮފޭންކޮޅު (ބޮޅު) އާއި އަދި މަސްތުވާތަކެތި އެއްކޮށްފައިހުރި ދުންފަތުބޮއްކާއި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ސެލޮފޭންކޮޅުތަކާއި، އެ ދެމީހުން ފާޑު ކައިރިން މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި ފޮށިކޮޅު ފެނުނީ، ސިޓިންގރޫމްގައި ހުރި ބެޑްއެއްގެ ހަރުފަތި ދަށުން ފަރުވާދީފައި ހުރި ކަބަޑުގެ ތަޅުގައި ހުރި ކަބަޑުގެ ތެރެއިން މަސްތުވާތަކެތި ހިފާ ބޯނެސް ބެލުމަށް ޖެހޭ ސިލްވަރ ކުލައިގެ ކަރުދާސްތަކާއި، ސިޓިންގރޫމްގައި ހުރި ދާއިރާގެ ކަރަންޓު މީޓަރު ބޮކްސްގެ ތެރެއިން މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ 01 ޕެކެޓް ހުރިކަމާއި، މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ތަކެތި ފެނުނު ދެމީހުން މަތިން މީހާގެ މޮބައިލް ފޯން ފެނިފައިވާކަމާއި، އަދި މީހާގެ ހެޔޮކަމާއި ތަކެތި ހެދުމަށް ބޭނުންކުރާ ޓްރިމްބާ ފޮށިފައިވާއިރު، މީހާގެ ޖީބުން ދިސަ އަނބުރައިގެ ފައިސާ ފެނިފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރިފައިވާ ނަންބަރު MF/160289 ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި،

މި މައްސަލާ ބެލެވުން ހުށަހެޅުން ބަލާފައި ހުކުމް ފާސްކުރާއިރު ބަލައިގެން މުޙައްމަދު ރަޝާދުގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤު އަނބުރާ މިންވަރުގެ ހުކުމް ފާސްކުރަން ޖެހޭ ހުށަހެޅުން ހާމަކުރުމަށްފަހު ވާހަކަދެއްކުމާއި، އެހެންކަމުން، މުޙައްމަދު ރަޝާދުގެ މައްސަލާ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ކުރިން ޖިނާއީ ބާވަތުން ބަޔާން، އަދި މައްސަލާގެ ފަރާތްތަކުންނާ ބެހޭގޮތުން ކަންކުރެވި ބަޔާނާއި މުޙައްމަދު ރަޝާދު މުޖުތަމަޢަށް ދުރުވެފައި ހުރުމަށް ނުވަތަ ޖ ބަންދުގައިވުމަށް ހުރުމަށް އެކަމުގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާލުން އަޑުކަނޑައެޅުމުގައި ބެލެވޭކަމާއި، އެހެންކަމުން މިމައްސަލަ ބެލި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ހުކުމް ނަގާނެ މުޙައްމަދު ރަޝާދު ބަންދުގައި ގެގައި ބަހައްޓަން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމެއް.

- **ޙުކުމް**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/3324 ކޯޓު އަމުރު މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާގުން ބާޠިލުކުރުން، މިއަދު 2017 ޖުލައި 16 ވަނަ ދުވަހުގެ 10:50 އިން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް، ގދ. މަޑަވެލި / ފެހިވިނަ، މުޙައްމަދު ރަޝީދު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A297833) މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާތަނެއްގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.